

CZASY GRAMATYCZNE

1	PRESENT SIMPLE He <u>usually cleans</u> his house on Saturdays.	ZWYCZAJE I STANY Co robisz zazwyczaj ?
2	PRESENT CONTINUOUS He <u>is cleaning</u> his house <i>at the moment</i> .	W TYM MOMENCIE Co robisz w tym momencie ?
3	PAST SIMPLE He <u>cleaned</u> his house <i>yesterday</i> .	PRZESZŁY DOKONANY Co zrobiłeś ? (Kiedy?)
4	PAST CONTINUOUS <i>Yesterday at 7 pm</i> he <u>was cleaning</u> his house.	PRZESZŁY NIEDOKONANY Co robiłeś w danym momencie w przeszłości?
5	FUTURE SIMPLE He <u>will clean</u> his house <i>tomorrow</i> .	PRZYSZŁY DOKONANY Co zrobisz ?
6	PRESENT PERFECT He <u>has already cleaned</u> his house.	DO TEJ PORY Co do tej pory zrobiłeś? Jaki to ma wpływ na teraźniejszość ?
7	PAST PERFECT He <u>had cleaned</u> his house <i>before the guests came</i> .	DO MOMENTU W PRZESZŁOŚCI Co zrobiłeś „ jeszcze wcześniej ”, zanim wykonałeś inną czynność?
8	FUTURE CONTINUOUS <i>Tomorrow at 7 pm</i> he <u>will be cleaning</u> his house.	PRZYSZŁY NIEDOKONANY Co będziesz robił w danym momencie w przyszłości?
9	PRESENT PERFECT CONTINUOUS He <u>has been cleaning</u> his house <i>for 30 minutes</i> .	JAK DŁUGO DO TEJ PORY? Jak długo do teraz coś robisz?
10	PAST PERFECT CONTINUOUS He <u>had been cleaning</u> his house <i>for an hour before the guests came</i> .	JAK DŁUGO DO MOMENTU W PRZESZŁOŚCI? Jak długo do momentu w przeszłości coś robiłeś?
11	FUTURE PERFECT He <u>will have cleaned</u> his house <i>by the time guests come</i> .	ZAKOŃCZONE DO MOMENTU W PRZYSZŁOŚCI Co skończysz robić przed momentem w przyszłości ?
12	FUTURE PERFECT CONTINUOUS He <u>will have been cleaning</u> the house <i>for 30 minutes before the guests come</i> .	JAK DŁUGO DO MOMENTU W PRZYSZŁOŚCI? Jak długo będziesz coś robił do momentu w przyszłości ?

CZASY GRAMATYCZNE

CZASY TERAŹNIEJSZE

1

PRESENT SIMPLE

He usually cleans
his house on Saturdays.

ZWYCZAJE I STANY

Co robisz **zazwyczaj**?

2

PRESENT CONTINUOUS

He is cleaning
his house *at the moment*.

W TYM MOMENCIE

Co robisz **w tym momencie**?

6

PRESENT PERFECT

He has already cleaned
his house.

DO TEJ PORY

Co **do tej pory** zrobiłeś?
Jaki to ma **wpływ na teraźniejszość**?

9

PRESENT PERFECT CONTINUOUS

He has been cleaning
his house *for 30 minutes*.

JAK DŁUGO DO TEJ PORY?

Jak długo **do teraz** coś robisz?

CZASY PRZESZŁE

3

PAST SIMPLE

He cleaned
his house *yesterday*.

PRZESZŁY DOKONANY

Co **zrobiłeś**? (Kiedy?)

4

PAST CONTINUOUS

Yesterday at 7 pm
he was cleaning his house.

PRZESZŁY NIEDOKONANY

Co **robiłeś**
w danym momencie w przeszłości?

7

PAST PERFECT

He had cleaned his house
before the guests came.

DO MOMENTU W PRZESZŁOŚCI

Co zrobiłeś „**jeszcze wcześniej**”,
zanim wykonałeś inną czynność?

10

PAST PERFECT CONTINUOUS

He had been cleaning his house
for an hour before the guests came.

JAK DŁUGO DO MOMENTU W PRZESZŁOŚCI?

Jak długo **do momentu w przeszłości**
coś robiłeś?

CZASY PRZYSZŁE

5

FUTURE SIMPLE

He will clean
his house *tomorrow*.

PRZYSZŁY DOKONANY

Co **zrobisz**?

8

FUTURE CONTINUOUS

Tomorrow at 7 pm
he will be cleaning his house.

PRZYSZŁY NIEDOKONANY

Co **będziesz robił**
w danym momencie w przyszłości?

11

FUTURE PERFECT

He will have cleaned his house
by the time guests come.

ZAKOŃCZONE DO MOMENTU W PRZYSZŁOŚCI

Co **skończysz robić** przed momentem w przyszłości?

12

FUTURE PERFECT CONTINUOUS

He will have been cleaning the house
for 30 minutes before the guests come.

JAK DŁUGO DO MOMENTU W PRZYSZŁOŚCI?

Jak długo **będziesz coś robił**
do momentu w przyszłości?

Z PODZIAŁEM NA PRZESZŁE, TERAŹNIEJSZE I PRZYSZŁE

Czas teraźniejszy.

Odpowiada na pytanie: **CO DO TEJ PORY ZROBIŁEŚ? Jaki to ma wpływ na teraźniejszość?**

He has already cleaned his house. - (On) już posprzątał dom. (związek: wszędzie jest czysto)

Tworzenie zdań twierdzących

OSOBA		HAVE/HAS		CZASOWNIK W III FORMIE		ZDANIE TWIERDZĄCE
I	+	have	+	cleaned	→	I have cleaned. (I've)
You	+	have	+	cleaned	→	You have cleaned. (You've)
He	+	has	+	cleaned	→	He has cleaned. (He's)
She	+	has	+	cleaned	→	She has cleaned. (She's)
It	+	has	+	cleaned	→	It has cleaned. (It's)
We	+	have	+	cleaned	→	We have cleaned. (We've)
You	+	have	+	cleaned	→	You have cleaned. (You've)
They	+	have	+	cleaned	→	They have cleaned. (They've)

Tworzenie pytań

ZDANIE TWIERDZĄCE		PYTANIE
I have cleaned.	→	Have I cleaned?
You have cleaned.	→	Have you cleaned?
He has cleaned.	→	Has he cleaned?
She has cleaned.	→	Has she cleaned?
It has cleaned.	→	Has it cleaned?
We have cleaned.	→	Have we cleaned?
You have cleaned.	→	Have you cleaned?
They have cleaned.	→	Have they cleaned?

Tworzenie przeczeń

ZDANIE TWIERDZĄCE		PRZECZENIE
I have cleaned.	→	I have not cleaned. (haven't)
You have cleaned.	→	You have not cleaned. (haven't)
He has cleaned.	→	He has not cleaned. (hasn't)
She has cleaned.	→	She has not cleaned. (hasn't)
It has cleaned.	→	It has not cleaned. (hasn't)
We have cleaned.	→	We have not cleaned. (haven't)
You have cleaned.	→	You have not cleaned. (haven't)
They have cleaned.	→	They have not cleaned. (haven't)

PRESENT PERFECT

ODGADNIJ ZASADY

Uzupełnij luki w zdaniach.

Zdania twierdzące tworzą trzy elementy:

podmiot (osoba), operator _____ lub _____ oraz czasownik w _____ formie.

_____ używa się w trzeciej osobie liczby pojedynczej (he, she, it), a _____ we wszystkich pozostałych przypadkach.

Trzecią formę od czasowników regularnych tworzy się przez dodanie końcówki - _____.
Formy czasowników nieregularnych należy znać na pamięć.

Pytania tworzy się przez inwersję, czyli przestawienie elementów.

_____ lub _____ należy przestawić przed podmiot. Czasownik pozostaje w _____ formie.

Przeczenia tworzy się dodając _____ po _____ lub _____, a przed czasownikiem.

Krótką formą od „have not” jest _____, a od „has not”- _____. Czasownik pozostaje w _____ formie.

PRZYKŁADY I OKOLICZNIKI CZASU

Zapoznaj się z przykładami użycia czasu Present Perfect.

Wytłuszczone zwroty to **okoliczniki czasu**, które mogą pomóc w ustaleniu, jakiego czasu należy użyć.

Choć tłumaczenia na polski wskazują na czas przeszły, Present Perfect jest czasem teraźniejszym. Co prawda opisuje wydarzenia, które miały już miejsce, ale wskazuje także na ich związek z teraźniejszością.

I have broken my arm. - Złamałem rękę. (związek - teraz mam złamaną rękę)

I broke my arm last year. - W zeszłym roku złamałem rękę. (mowa tylko o przeszłości, używa się Past Simple)

Present Perfect nie odpowiada na pytanie: KIEDY?*

I have **already** watched this film. - Oglądałem **już** ten film. (związek - nie chcę go oglądać raz jeszcze)

I haven't finished **yet**. - **Jeszcze** nie skończyłem. (związek - teraz nie jestem gotowy)

We have learned only half of the material **so far**. - **Do tej pory** nauczyliśmy się zaledwie połowy materiału.

I have **never** driven a car. - **Nigdy** nie prowadziłem samochodu. (do tej pory; związek - nie umiem teraz prowadzić)

Have you **ever** been to Egypt? - Czy byłeś kiedyś w Egipcie?

She has **just** arrived. - (Ona) **właśnie** przybyła. (czynność zakończona tuż przed chwilą)

Have you done your homework? - Czy odrobiłeś pracę domową? (do tej pory; związek - czy możesz teraz ją pokazać?)

* Może jednak odpowiadać na pytanie: OD KIEDY?

Sue has lived here **since** 1995. - Sue mieszka tu od 1995.

Sue has lived in Sydney **for** 15 years. - Sue mieszka w Sydney od 15 lat.

„**Since**” używa się przy konkretnej dacie (since 1999, since Tuesday, since last month),
„**for**” do okresów (for 2 years, for a few days, for an hour).